

ПРАЦЮВАТИ ПО-УДАРНОМУ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
XXXV

№ 23 (973)

17 ВЕРЕСНЯ

1969 р.

2 Ціна коп.

ВКЛЮЧАЙТЕСЬ В ЗМАГАННЯ!

ВИКОНКОМ ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ, ПРЕЗИДІЯ ОБЛАСНОЇ РАДИ ПРОФСПІЛОК І ОБКОМ ЛКСМУ УКРАЇНИ ПРИЙНЯЛИ ПОСТАНОВУ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ СТУДЕНТСЬКИХ КОЛЕКТИВІВ ВУЗІВ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В ЗБИРАННІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ УРОЖАЮ 1969 року.

Нинішньої осені вищі учбові заклади Одеси направляють свої студентські колективи в колгоспи та радгоспи області для надання практичної допомоги трудівникам села у достроковому завершенні збирання сільськогосподарських продуктів.

Студенти працюватимуть на збиранні кукурудзи, соняшника, винограду та овочів.

З метою підвищення їх матеріальної і моральної зацікавленості на цій роботі, виконком Одеської обласної Ради депутатів трудящих, обласна Рада профспілок і обком комсомолу оголосили умови соціалістичного змагання.

Переможцями вважатимуться колективи студентів факультету, відділення, курсу і навіть академічної групи, котрі здобудуть найкращі результати за такими показниками:

— перевиконання всім колективом завдань або норм виробітку на збиранні кукурудзи, соняшника, овочів і фруктів протягом періоду не менше одного місяця;

— висока якість збирання врожаю при мінімальних втратах його на очищенні, складанні і перевезенні;

— застосування найбільш раціональних методів збирання врожаю при високопродуктивному використанні інвентаря та обладнання;

— відсутність порушень трудової дисципліни в колективі;

— організоване проведення культурно-масових заходів у вільний від роботи час в колгоспах і радгоспах.

Переможців змагання чекають цінні призи. КОЛЕКТИВУ, ЯКИЙ ЗАЙМЕ ПЕРШЕ МІСЦЕ, ВРУЧАЄТЬСЯ СПЕЦІАЛЬНО ВИГОТОВЛЕНИЙ ПЕРЕХІДНИЙ ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР ОБЛВИКОНКОМУ, ОБЛПРОФРАДИ ТА ОБКОМУ КОМСОМОЛУ І ЦІННИЙ ПОДАРУНОК ВАРТІСТЮ ДО 450 крб.

КОЛЕКТИВУ, ЩО ЗАВОЮЄ ДРУГЕ МІСЦЕ В ЗМАГАННІ, ПРИСУДЖУЄТЬСЯ ПРЕМІЯ В РОЗМІРІ 300 крб.

КОЛЕКТИВУ, ЯКИЙ ЗАЙМЕ В ЗМАГАННІ ТРЕТЄ МІСЦЕ, БУДЕ ВРУЧЕНО ПРЕМІЮ В РОЗМІРІ 200 крб.

Отже, друзі-студенти, як бачите, для вашого змагання є чудові моральні і матеріальні стимули. Тепер слово за вами.

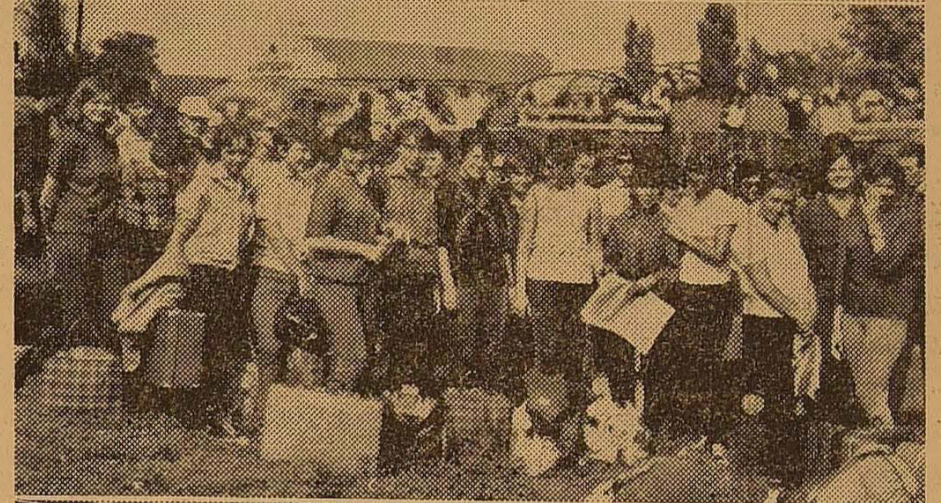
ВІД'ЇЗД

ЦЬОГО сонячного ранку — 5 вересня 1969 року — незвичайно людно і гамірно було біля головного корпусу університету і на перонах залізничного вокзалу. Юнаки і дівчата, поклавши біля ніг рюкзаки, спортивні сумки, невеличкі чемоданчики, чекають. Одні — автомашини, а ті, що на вокзалі — поїзду.

Пісні, жарти, голосний сміх доносяться звідусіль — веселий народ, студенти.

В призначений час підійшли автомашини, а потім і поїзд. Займають свої місця юнаки і дівчата. І ось вже їдуть вони в колгоспи і радгоспи Комінтернівського та Іванівського районів Одеської області. Тут їх чекають, тут дозарізу потрібні їх сильні, працелюбні руки, їх допомога в збиранні дарунків щедрої осені — багатого врожаю кукурудзи, овочів, плодів, винограду.

ЯКНАЙКРАЩЕ ДОПОМОЖЕМО СЕЛУ В ЗБИРАННІ ВРОЖАЮ!

Наприкінці дня майже всі студенти прибули в призначені місця. Розмістились. Одні — зразу добре. Інші — спочатку гірше. Але у всіх студентів настрої були бадьорим, а прагнення одне — скоріш за діло, за роботу.

НА ФОТО: студенти, які прибули поїздом на станцію Кремидівка, на машинах від'їжджають в колгоспи і радгоспи, де вони працюватимуть.

Про те, як приступили наші студенти до роботи, про черший їх трудовий тиждень на селі, читайте репортаж на 2-й та 3-й сторінках газети.

НА ВЧЕНІЙ РАДІ

ЩОРОКУ на початку вересня наш університетський колектив підбиває підсумки роботи вузу протягом минулого навчального року та накреслює завдання на майбутній. Так було і цього вересневого дня, коли відбулось поширене засідання вченої ради університету.

З доповіддю «Про підсумки 1968/1969 навчального року і завдання університету в галузі комуністичного виховання і підготовки молодих спеціалістів в новому навчальному році» виступив ректор університету професор О. І. Юрженко.

В обговоренні доповіді взяли участь професори І. Я. Яцько, В. П. Колмаков, доценти Д. О. Драгомирецький, З. Я. Березняк, С. С. Іванов та проректор по адмінгоспроботі І. С. Горб.

Вчена рада прийняла розгорнуте рішення, впровадження в життя якого забезпечить успішне виховання і навчання студентів, гідну зустріч 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.

Дошка ПОШЛАНЬ

Рішенням парткому університету на Дошку пошани заносяться такі студенти та колективи:

1. СТУДЕНТИ ПЕРШОГО КУРСУ ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ С. ГУРЖІЄВ, В. МОРОЗ, В. МОРОЗЮК, Л. СУВОРОВА, Л. ЛЕБЕДЕВА і Л. ОЛЕЙНИКОВА. Працюючи в колгоспі «Правда» (с. Джугастрово Комінтернівського району), ці студенти з перших же днів виконують завдання понад 200 процентів.

2. СТУДЕНТИ ПЕРШОГО КУРСУ ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ В. ГОДУН, С. АНДРЮШИН, М. КОРЯГІН, М. ФЕДОРЕНКО, М. КУСЛІЙ. На ланах колгоспу імені Чапаєва (с. Визірка Комін-

тернівського району) ці студенти щоденно на очищенні кукурудзи та збиранні помідорів виконують по 2—3 норми.

3. ГРУПА СТУДЕНТІВ ЧЕТВЕРТОГО КУРСУ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ (керівник групи О. Колінковський). На роботах в саду колгоспу імені Мічуріна (с. Робітниче Комінтернівського району) всі студенти цієї групи щоденно виконують завдання не менше, ніж на 150—160 процентів.

4. ГРУПА СТУДЕНТІВ ДРУГОГО КУРСУ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ (керівник групи Г. Гаврильченко). Збираючи врожай фруктів в саду Комінтернівської птахофабрики, студенти цієї групи працюють відмінно, набагато перевиконуючи денні завдання.

КИПИТЬ НА ЛАНАХ

ДЛЯ НАШИХ студентів перший трудовий тиждень на селі почався з невдачі. В ніч з 5 на 6 вересня небо затягло хмарами і на світанку полив дощ. Йшов він довго. І студенти, природно, на роботу не вийшли. Сиділи, готові трудитись, чекали погоди, з досадою поглядали на небо.

Поглядали на небо і хлібороби. Але без досади, навпаки, задоволені і радісні. Нарешті, бажаний дощ. Пройде він і можна буде приступити до сівби озимих. В пересохлу землю зерна не кинеш. Ой, як потрібен цей, справді золотий дощ.

Коли виглянуло сонечко і стало трохи підсихати, університетський «Рафік» з членами оперативної групи по керівництву сільськогосподарськими роботами наших студентів вирушив в свій багатокілометровий шлях. Спочатку по ланах Комінтернівського району.

Перш за все ми заїхали до села Калинівки. Тут зустрілись з головою колгоспу імені Шевченка. Від нього і довідались, що студенти-першокурсники англійського та німецького відділень розташувались в селі Широкому і там працюватимуть. Але проїхати туди на «Рафіку» в суботу не можна було. Розгрузла дорога.

Поїхали ми в село Широке наступного дня, в неділю. Студенти до роботи ще не приступили. Дали їм ще один день на влаштування. Справжня робота в них розпочалась з понеділка.

Керівники групи В. Таранець та Л. Луговцева задоволені студентами. Всі працюють сумлінно, з бажанням.

РЕПОРТАЖ З ЛАНІВ КОМІНТЕРНІВСЬКОГО ТА ІВАНІВСЬКОГО РАЙОНІВ ОДЕЩИНИ

Шлях наш — до села Каїри. Тут на гармані колгоспу «За комунізм» ми застали студентів-філологів третього курсу. Керує ними, і непогано, теж студент Будіянський. Трудяться філологи старанно, даремно в них і хвилини не пропадає.

Від філологів ідемо в колгосп імені Войкова. Тут на ланах, що поблизу села Ульянівка, працюють студенти-географи четвертого курсу, якими керує П. Нікушин, а в сусідньому селі—Старі Шомполи — трудяться географи-третьокурсники під керівництвом Б. Бурлаки.

В іншому колгоспі — «Україна» (село Петрівка) працюють географи другого курсу. Керує ними К. Мельниченко.

Справи у студентів-географів йдуть добре. Працюють вони дружно, старанно і сповнені прагненням домогтися високих показників під час осінніх польових робіт.

Непогано розпочали трудовий тиждень на селі філологи, які працюють на ланах Ново-Миколаївської птахофабрики. Тут ми зустрілись зі студентами другого українського і четвертого російського курсів. Їх керівники тт. Козленко і Корецький поки що не мають ніяких претензій до своїх вихованців. Добре працює і перша група третього українського курсу (с. Олександрівка). Керівник цієї групи Л. Фоміна сподівається, що студенти з дорученою справою справляться.

На гармані Сербської птахофабрики (с. Сербка) зайняті перебиранням кукурудзи студенти іспанського відділення факультету романо-германської філології. Очолює їх В. Фетісов. Він, як і минулого року, потурбувався про добру організацію праці студентів. І це дає свої результати. Працюють студенти старанно, рівно. Відстаючих немає.

НАШ «РАФІК» пересікає кордон Комінтернівського району. Дорога веде до села Калинівка Іванівського району, де на полях колгоспу «Маяк» трудяться студенти-географи першого курсу під керівництвом Б. Мухи. Результати перших днів роботи свідчать, що справи тут йдуть на лад.

Порадували високими показниками в праці багато геологів-першокурсників, які працюють під керівництвом М. Благодарова на полях колгоспу «Правда» (село Джугастро). З перших днів тут набагато перевиконують норми студенти С. Гуржієв, В. Мороз, В. Морозюк, Л. Суворова, О. Олейнікова і Л. Лебедева. Намагаються йти з ними в ногу й інші геологи-першокурсники. Ось тільки студент В. Хегай уникає роботи. Треба думати, що група зуміє вплинути належним чином на свого однокурсника і студент Хегай в подальшому не буде відставати від товаришів.

Колгосп «Дружба». На його ланах працюють на чолі з І. Гурським, Л. Доленком та Г. Головіним студенти біологічного факультету другого та четвертого курсів (села Євгенівка та Шарово Іванівського району). Працюють біологи непогано, старанно. Треба думати, що вони доможуться непоганих показників, дійово допо-

можуть трудівникам колгоспів на завершальному етапі польових робіт.

І ЗНОВУ — землі Комінтернівського району. Колгосп імені Держинського (села Благодатне і Кремидівка). Зустріч зі студентами-другокурсниками англійського та німецького відділень факультету романо-германської філології і їх керівниками В. Федоровим та А. Пироговою. Студенти зайняті перебиранням кукурудзи. Всі ставляться до роботи з відповідальністю, темп з кожним днем зростає.

Це ж можна сказати про роботу студентів-філологів четвертого українського курсу. Вони трудяться в колгоспі «Перемога Жовтня» (село Кубанка). Керівник філологів І. Саєнко задоволений своїми підопічними. Немає серед них відстаючих, таких, які б уникали роботи. Діла тут йдуть добре і показники трудового змагання напевне будуть високими.

Від філологів найкоротша дорога до колгоспу «Шлях Леніна» (село Сазонівка Іванівського району). І ми знову «порушуємо» кордон — ідемо до математиків другого курсу, які працюють на чолі з Т. Голіковою, а від них — до другої групи математиків другого курсу (керівник М. Чорна) до села Шаманівка, а потім до села Павлінка, де працює на чолі з М. Пахоменком ще одна група другокурсників-математиків і п'ята група студентів третього курсу цього ж факультету. Далі дорога веде нас до сіл Лізинка і Нові Шомполи, які «освоїли» четверта група другокурсників-математиків і студенти мехмату третього курсу

(керівники, відповідно, О. Слободянюк і В. Круглов).

Що можна сказати про роботу цих груп. Працюють вони добре, але результати у них могли б бути трохи вищими, якби усунути недоліки в організації побуту і роботи. Керівникам цих груп треба з більшою енергією домагатись усунення організаційних недоліків, частіше зустрічатись з керівниками колгоспу, підтримувати з ними постійний контакт.

Так само слід робити і В. Романюку — керівнику групи математиків третього і четвертого курсів, які працюють в колгоспі імені Леніна (с. Олександрівка). Студенти тут зайняті збиранням помідорів і картоплі. Роботи тут, як кажуть, по горло. І треба домогтись високої організації праці студентів.

На ланах цього ж колгоспу імені Леніна в селах Ротмістровка та Адамівка працюють фізики-першокурсники під керівництвом О. Серова, Т. Лященко та В. Стайкова. Зайняті вони ломанням кукурудзи. Після дощу, який пройшов, справляється з дорученою справою важко. В перші дні результати були не дуже високими. Але зараз робота кипить. Треба гадати, що фізики-першокурсники, як кажуть, не осоромляться і перевиконують завдання.

В цей же день ми побували в колгоспі імені Ілліча (село Петрівка Комінтернівського району). Тут трудяться студенти третьої групи філологів четвертого курсу.

— До роботи всі ставляться сумлінно, — розповідає керівник групи П. Данилко. — А це головна умова успіху. Через декілька днів згадаються минулорічні трудові навички, виробиться, чіткий ритм і, думаю, наша група буде в числі передових.

Швидко темніє. Вже при світлі місяця прощаємось з філологами.

На фото зліва — студентки філологічного факультету працюють в саду, збирають фрукти.

На знімку справа — голова колгоспу «Маяк» І. Милосердний та секретар парткому колгоспу (в центрі) бесідує зі студентами на гармані.

ТРУД НАШИХ ЗАГОНІВ!

Повертаємось в Комінтерново — місце розташування оперативної групи по керівництву сільгоспроботами студентів.

ВРАНЦІ наступного дня наш «Рафік», яким майстерно керує водій Володя Пінчук, вже мчить дорогами Іванівського району, направляючись до села Благоево. Тут на землях колгоспу працюють студенти-історики всіх чотирьох курсів. Очолує їх А. Загинайло, А. Бачинський, М. Скрипник та В. Мілич. І в нинішньому році історики працюють дружно, організовано. Приклад всім подає комсорг третього курсу В. Богатський, член КПРС Г. Орлов.

Поруч з істориками третього курсу, на одному ж з ними полі, збирають цибулю третьокурсники-математики на чолі з І. Голотюком. І ця група прагне досягти високих показників в роботі. Неохота ж відставати від сусідів-істориків...

Ідемо до колгоспу «Родина» (село Прохорівка), до студентів-біологів першого курсу, якими керує В. Башев. Керівник групи хвалить Н. Кучер, А. Пазич, А. Горяїнову, А. Петрову, Г. Волощук, Н. Малявіну. Добре працюють ці дівчата. Дехто з хлопців за ними не встигає.

Від біологів ми ідемо до колгоспу імені ХХІІ з'їзду партії. Тут в селі Козловка працюють під керівництвом Н. Синюк студенти 33 і 34 груп англійського відділення факультету романо-германської філології, а по-сусідству — в селі Михайлополь — студенти 31 і 32 груп. Керує ними Т. Олійник. В селі Марциановка трудяться студенти четвертого курсу англійського відділення на чолі з О. Погоріловим.

Робота в цих групах кипить. Кращі показники серед третьокурсників (31 і 32 групи) поки у О. Массула, М. Александрова. Майже не відстають від них Ба-

ненко, Сторожук, Якушин. Підтягнутися треба Тараненко і Філіповій.

Наступають сутінки. Поспішаємо. Адже треба ще сьогодні побувати в селі Баланіно у студентів біологів першого курсу, якими керує Ю. Каткін.

Приїхали ми до них тоді, коли першокурсники, закінчивши роботу, вже збирались вечеряти. Зав'язалась розмова. Студенти задають питання, розповідають про своє життя-буття. Керівник групи ставить за приклад всім студентам В. Хіхіна, В. Пилюгу, Л. Морозову. Добре працюють ці студенти. Не всі можуть за ними поспіти. Але особливо відстають, а головне, поводять себе негідно троє студентів з цієї групи. Їх поведінка настільки обурлива, що секретар парткому університету Л. Х. Калуст'ян вирішує тут же, зараз же провести короткі студентські збори. Вчинки цієї трійки були засуджені. Прізвись їх ми поки що не назвемо. Думається, що після зборів вони різко змінять свою поведінку і ставлення до роботи. Ну, а коли вони цього не зроблять, то тоді вже нехай нарікають на себе...

ВРАНЦІ ми ідемо до колгоспу імені Мічуріна. Тут на полях, що прилягають до села Дмитрівка працюють студенти третього курсу хімічного факультету. Керівник групи А. Колесник не скаржиться на своїх підопічних. Трудяться вони старанно і дружно.

А по-сусідству з ними, в саду села Робітничє під керівництвом О. Калинковського збирає урожай фруктів загін хіміків четвертого курсу. В цій групі немає жодного студента, який би не виконував щоденно по півтори-дві норми.

Другий загін хіміків-четверто-

курсників теж працює в колгоспі імені Мічуріна, але на полях, що прилягають до села Любопіль. Керівники цього загону І. Андор і М. Заяць задоволені і ставленням до роботи студентів і результатами їх праці. Правда, показники студентів могли б бути вищими, якби керівники колгоспу потурбувались про кращу організацію праці студентів. Думається, що недоліки перших днів роботи будуть усунені і студенти-хіміки, як і в минулі роки, покажуть зразкову працю.

Від хіміків ми ідемо до села Визірка. Тут на ланах колгоспу імені Чапаєва трудяться студенти-першокурсники юридичного факультету на чолі з А. Горожанкіним і Е. Шамариним.

Як відомо, студенти-юристи звернулись до всіх студентів всіх факультетів з закликом включитись в соціалістичне змагання за високі показники по польових роботах. Як же йдуть справи в ініціаторів змагання? На це питання можна відповідати одним словом: добре.

Старанно, з повним напруженням сил трудяться студенти юридичного факультету. Приклад всім подають комуністи В. Годун і М. Федоренко. Вони виконують в день по дві норми. Не відстають від них комсомольці М. Корягін, С. Андрюшин, М. Куслії. На них і держать рівняння всі першокурсники.

Але студенти-юристи не тільки прекрасно трудяться. Проводиться і певна масово-політична робота: відбулись комсомольські збори, регулярно випускаються листки-блискавки. Викладачі факультету прочитають для трудівників

села Визірка лекції на тему: «Ленін про соціалістичну законність» і «Закон і совість».

Студенти-юристи старших курсів працюють в селі Сичавка, в колгоспі імені Щорса. Тому з Визірки «Рафік» помчав нас до села Сичавки. Слід сказати, що і старшокурсники-юристи теж працюють в повну силу. Особливо високих показників домоглись комуністи М. Конопляний, В. Лозинський, а також О. Окунь, В. Ельцов.

Ділом підкріплюють юристи своє «Звернення» до всіх студентів університету.

У ДРУГІЙ половині дня ми зустрілись з хіміками-другокурсниками. Одна їх група під керівництвом О. Сафронкова працює на ланах Комінтернівської птахофабрики (с. Первомайське). З денною нормою по перебиранні кукурудзи студенти тут справляються. Але особливо високі показники у студентів Пошутія, Клименко, Ткача і Алексеєва. Вони працюють вантажниками і набагато перевиконують норми.

На Комінтернівській птахофабриці в саду працює другий загін хіміків другого курсу. Сад такий великий, що ми зразу не змогли розшукати студентів. Допоміг нам бригадир Петро Юхимович Рожковський. Супровод-

жуючи нас, він розповідав про те, як студенти під керівництвом Г. Гаврильченко відмінно працюють.

— Норми набагато перевиконують всі,—говорив він.—Подивисься як справи йдуть в них, і душа радується.

Потім, побачивши як працюють хіміки, ми переконались, що похвала бригадира справедлива.

Вже наприкінці дня побували ми у хіміків-першокурсників, які працюють під керівництвом М. Корнеллі на полях колгоспу імені ХХ партз'їзду. Разом з першокурсниками працюють Олена Целік і Галина Чарська — студентки четвертого курсу. Вони і ведуть за собою весь загін першокурсників, показуючи зразки праці. Високих показників на очистці кукурудзи домоглись також М. Бочев і М. Сторожук. Правда, є в цій групі і відстаючі — Л. Карат та О. Горбатюк. Але треба думати, що вони втягнуться в чіткий ритм праці і підуть в ногу з товаришами.

ВЕЧІР. Повертаємось в Комінтерново. Закінчивсь перший студентський трудовий тиждень на селі. Завтра — знову в дорогу. Завтра — нові зустрічі, бесіди, радісні дані про справи студентських загонів на польових роботах.

Ю. САМОЙЛОВ.
Фото в цьому номері
В. РЕШЕТНИКОВА.

В колгоспах і радгоспах наші студенти виконують різні роботи.
На знімку зліва — йде очистка кукурудзи, вго-

рі справа — збирання і навантаження буряка.
На знімку внизу: ці хлопці і дівчата займаються збиранням помідорів.

ДРУЖНЯ ЗУСТРІЧ

В НАШОМУ місті в таборі радянсько - чехословацької дружби відпочивала група керівників комсомольських і молодіжних організацій Чехословаччини. Ректор ОДУ професор О. І. Юрженко розповів гостям про славі діла багатотисячного комсомольського колективу університету, відповів на численні запитання.

Потім розмова зайшла про форми і методи роботи університетської комсомольської організації. Секретар комітету ЛКСМУ т. Ткаченко розповів гостям, як ведеться воєнно-патріотичне виховання радянської молоді, про всеоюзний ленінський залік, про діяльність ко-

розмова з керівниками комсомольських і молодіжних організацій Чехословаччини. Ректор ОДУ професор О. І. Юрженко розповів гостям про славі діла багатотисячного комсомольського колективу університету, відповів на численні запитання.

Потім розмова зайшла про форми і методи роботи університетської комсомольської організації. Секретар комітету ЛКСМУ т. Ткаченко розповів гостям, як ведеться воєнно-патріотичне виховання радянської молоді, про всеоюзний ленінський залік, про діяльність ко-

НА ФОТО: гості з Чехословаччини в музеї історії ОДУ.

мітету комсомолу ОДУ.

Интересним було і повідомлення секретаря бюро ЛКСМУ хімічного факультету Едуарда Іванова. Він говорив про роботу молодіжних клубів «Катанан», «Радикал», «Пламя», а також про ту велику творчу роботу, яка була пророблена нашими студентськими будівельними загонами в третьому трудовому семестрі.

Про роботу молодіжних організацій Чехословаччини розповів секретар об'єднання діячих і молодіжних організацій Чеської республіки Мілан Власек.

Зустріч з друзями з Чехословаччини пройшла в теплій, дружній обстановці.

Ю. ІВАНОВ.

НОВІ КНИГИ ПРО АКАДЕМІЮ НАУК УРСР

НАША КРАЇНА в 1969 році відзначила 50-річчя Української Академії наук. Піввікова історія її пов'язана з розвитком економіки та культури, з суспільно-політичним життям українського народу. Академія наук зробила значний творчий внесок в соціалістичні перетворення, що сталися на Україні за роки Радянської влади.

Нині Українська Академія наук має розгалужену мережу наукових установ і сучасну науково-технічну базу. Все це дає можливість успішно вирішувати складні наукові завдання, одержувати результати, які мають велике теоретичне і прикладне значення.

Наукова бібліотека нашого університету нещодавно одержала книги про діяльність Української Академії наук.

У видавництві «Наукова думка» в Києві цього року вийшла книга В. Терлецького «Академія наук Української РСР 1919—1969». Передмовою до книги дав президент Української Академії наук Б. Патон. До книги подано зручні додаткові покажчики: іменний, предметний (наукові установи, науки і наукові напрями), які значно полегшують роботу з книгою.

В тому ж видавництві вийшла книга «Академія наук Української РСР, 1969», в якій подається історичний нарис та діяльність академії на сучасному етапі, структура АН УРСР з переліком її відділів.

В книзі вміщено відомості про підготовку наукових кадрів, міжнародні зв'язки академії та інше. Наводяться цінні відомості про вчених — Героїв Соціалістичної Праці, лауреатів Ленінської та Державної премій, заслужених діячів науки, склад академії наук УРСР на 1 січня 1969 року, відомості про видавничу діяльність академії.

Обидві книги стануть в пригоді вченим, співробітникам, студентам університету.

В. ТЕРЛЕЦЬКА,
завідуюча науково-бібліографічним відділом.

Зелена Полтава захоплена приймає гостей (а їх—сотні), прибулих на ювілей Котляревського, і одразу ж втягує їх у вир урочистостей.

Все на кожному кроці нагадує про ювілей. На центральній вулиці міста — Жовтєвій, на будинку універмагу величезний, розміром у два поверхи, портрет Котляревського. Портрети письменника й далі ледве чи не в кожній вітрині. Якщо ви щось купуєте в крамниці, то, розгорнувши пакунок, знайдете кольорову листівку-нагадування про ювілей.

Задовго до знаменної дати полтавські газети в кожному номері друкують матеріали про Котляревського. Його твори—на численних ятках, вивісках на вулиці. Поруч у продажу найрізноманітніші значки, присвячені славетній події в історії нашої культури. На головному поштамті гасять спеціальним штемпелем конверти й марки.

А в кожному ювілейному заході візьмуть участь сотні, а де й тисячі людей. І це — найголовніше.

Мені довелося брати участь в багатьох літературних святах. Але такої насиченості програми і водночас масовості святкування, як оце було на протяжні чотирьох днів у Полтаві, я особисто ще не зустрічав. Справді все місто шанує, якнайвище підносить свого земляка, найпочеснішого свого громадянина.

ЗУСТРІЧІ НА КОНФЕРЕНЦІЇ

На протяжні двох днів працювала республіканська наукова конференція, скликана Полтавським педагогічним інститутом ім. Короленка разом з відділом суспільних наук Академії наук Української РСР. Серед доповідачів — віце-президент Академії І. К. Білодід, лауреати Ленінської премії, члени-кореспонденти АН УРСР Є. П. Кирилюк і Є. П. Шаблювський, вчені Києва, Полтави та багатьох міст України. Серед них і дві одеських мовознавиці Галина Пелех і Надія Москаленко.

Крім пленарних засідань працювали секції — літературознавча, мовна, мистецтвознавча.

В перерві між засіданнями радісні зустрічі людей, які працюють на одному великому полі рідного письменства і яким є що розповісти одне одному, ручаючись. От з Ленінграда приїхав найстаріший український літературознавець, який багато років живе у «північній столиці» — Ієремія Айзеншток. Поруч з ним перший перекладач «Енеїди» російською мовою Ілля Бражнін. А от прибули вже з Москви друг багатьох українських письменників, відомий критик Олександр Дейч, знавець Гейне і Шевченка...

В цих зустрічах — особлива привабливість «кулуарів» наукових конференцій.

ТЕАТРАЛЬНІ РАДОЩІ

Першого ж вечора прекрасним подарунком частує нас театральна Полтава. В переповненому великому залі Палацу культури від-

бувається вистава Полтавського народного театру — «Енеїда». Я ніколи в житті не бачив «Енеїди» на сцені і тому сприймав цю виставу як велику радість для себе, відчував естетичну насолоду.

Автор інсценування — полтавець і «майже однофамілець» В. Котляр. Йому і постановникові Я. Орлову вдалося вибрати для сценічного розкриття справді основні вузлові епізоди поеми і водночас — донести всю силу і перець сатиричного викриття, неперевершений сміх Котляревського.

І ми всі сміємося нестримно й захоплено, бо актори (так, актори, хоч це й непрофесіонали!) грають весело й задержують, відчуваючи, які багаті можливості надає жанр трагедії, бурлеску.

А наступного вечора нас чекає інша нова вистава — «Наташка Полтавка» в міському театрі ім. Гоголя. І хоч тут нема такої ра-

перерізає червону стрічку і перший загін «щасливчиків» — серед них автор цих рядків — лине в садибу. Як майстерно все тут зроблено, з яким добрим знанням епохи, тогочасного побуту! І не тільки ж будинок споруджено, а й клуню, й криницю, і садочок насаджено. Ходиш, роздивляєшся і не хотів би виходити, так треба ж іншим дати місце.

А тим часом розгортається справжнє народне свято проєто неба. Читають вірші поети, лунають пісні...

ЛЮБОВ І КВІТИ

Найбільш насичений подіями третій день. Вже о дев'ятій ранку — покладення вінків на могилу письменника. Нема такого підприємства, установи, школи, які б не відрядили своїх представників з вінками великому митцеві. Стоять величезним каре навколо

НА ПОЛТАВСЬКИХ СВЯТАХ

дості першовідкриття, як на виставі «Енеїди», все одно тебе проймає шире хвилювання, коли усвідомлюєш, що це ж тут, у Полтаві, народилась ця первісточка української драматургії, що тут її вперше виставлялось у 1819 ще році, коли директором театру був Іван Петрович Котляревський.

На жаль, вже після нашого від'їзду Полтавський театр показав прем'єру ще однієї нової своєї постановки, зв'язаної з ювілеєм, — п'єси Івана Рябокляча «Перша», присвяченій Котляревському, обставинам сценічного народження його «Наташки».

ВІДРОДЖЕНА САДИБА

Свято наростає. Одна з найзнаменніших його віх — урочисте відкриття відновленої садиби Котляревського. Та «відновленої» це, мабуть, не те слово. Бо збудовано її наново, на голому місці: за десятиріччями нічого від старої садиби не лишилось. Відновляли за малюнком, зробленим свого часу Тарасом Шевченком, за деякими спогадами сучасників та — ще сволок старої хати якимось чином уцілів від тих давніх часів.

Відбувається мітинг біля садиби. Промовляє заступник Голови Ради Міністрів УРСР П. Т. Тронько. Про ту велику любов і пошану, яку наш народ відчуває до Котляревського, про незмінну увагу, яку виявляють Комуністична партія, Радянська влада до великих культурних цінностей минулого. Першу пам'ятну ювілейну медаль передає новому культурному закладові — «садибі Котляревського».

Лунають ще промови, а далі стає найхвилююче. П. Т. Тронько

пам'ятника, всі зосереджені і схвилювані. Скільки їх, тих вінків?

Першим несуть вінки від Центрального Комітету КПУ, Ради Міністрів УРСР П. Т. Тронько і П. М. Федченко — зав. відділу культури ЦК КП України. А далі один по одному горами-хвилями зростають вінки на могилі поетовий, як свідчення всенародної любові й шани.

Звідси — шлях до пам'ятника на затишній вулиці, що носить його ім'я. Тут мітинг. Серед промовців — Олесь Гончар.

Мимоволі в кожного, хто знає історію, виникає паралель з святом 1903 року, коли відкривався пам'ятник і коли міські власті заборонили (який глум над пам'яттю українського письменника) виголошувати промови українською мовою. Вільно й крилато лунає воля тепер на святі, бо в нас справді народна, Радянська влада, бо в нас біля керма — Комуністична партія.

НАЙВИША ТОЧКА ПІДНЕСЕННЯ

Тільки-но закінчується мітинг, як у міському театрі розпочинається урочисте засідання обласних і міських організацій, разом з гостями, присвячене 200-річчю з дня народження Котляревського. Жодного вільного місця в залі. В руках у присутніх святковий, багатокольоровий номер «Зорі Полтавщини».

На цьому засіданні Полтава дістає від українського радянського уряду і ЦК КП України прекрасний подарунок — величезний бюст Котляревського роботи Галини Кальченко. Коли закінчується засідання, я вже чую міркуван-

ня полтавців, де слід встановити цей бюст. Приходять до одностайного висновку: біля садиби письменника. Це справді одне з наймальовничіших місць Полтави, яке стало відтепер ще прекраснішим.

На врочисте засідання, ой же скільки прибуло ще й гостей. Петро Панч і Юрій Смолич, Наталя Ужвій і Платон Майборода, письменники, вчені, артисти, художники, композитори, весь цвіт української радянської культури. І Вадим Кожевников, голова Всеоюзного ювілейного комітету — тут, виступає з промовою. І казахський письменник Касим Кайсе-нов, який воював на українській землі в партизанських загонах і, поранений, обручився з нею кров'ю своєю. Друзі, товариші, одnodумці...

І знов по закінченні засідання Полтава демонструє свою артистичну майстерність прекрасним тематичним концертом, де серед інших виконавців бачимо й «живого Котляревського». Його грає заслужений артист УРСР Володимир Загаєвський.

В ОНОВЛЕНОМУ МУЗЕЇ

А ще ж треба відвідати музей Котляревського! Там нова експозиція. Я добре знаю цей заклад. Ще в 1961 році приїздив сюди разом з студентами на музейну практику, бував і після того. Але — сьогодні музей не впізнаю. Все в ньому оформлено зараз з великим розмахом і блиском, багато так званих «укрупнених» експонатів, себто збільшених розміром автографів і фотографій, що привертають до себе більшу увагу відвідувачів. Святкова піднесеність проймає, здається, всю музейну експозицію.

Мені особливо приємно відчувати цей успіх музею, бо — так вийшло — найбільший тягар усіх робіт по реконструкції вінесла на собі моя учениця-дисертантка Алла Ротач, старша наукова працівниця музею, авторка багатьох друківаних праць про Котляревського.

СВЯТО ВУЛИЦІ

Швидко минають чотири дні. Та на завершення нашого перебування в Полтаві ми стаємо свідками й учасниками ще однієї знаменної події — «свята вулиці Котляревського». На імпрізований естраді — промовці, люди різних професій, об'єднані одним почуттям любові до Котляревського, до літератури й мистецтва. До речі, в ці дні найпопулярніші в Полтаві промовці серед жіноцтва — це Наташки. Але, звичайно, ними справа не обмежується.

Після промов — кінофільм, пісні і танці. Вулицю заповнюють барвисті українські національні строї, звучать знайомі мелодії. Всюди розчинені вікна, багато людей на балконах. Свято пришло в кожен дім. Народ шанує свого письменника!

І хочеться сказати словами Павла Тичини:

Радий я, що все оце побачив!..

Професор А. НЕДЗВІДСЬКИЙ